

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyně Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: V. T. N., narozený dne X,
státní příslušník X,
naposledy známým pobytem na adrese: X,
proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-8/LE-VL17-HA15-2022 ze dne 21. 2. 2022,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce dne 13. 1. 2022 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. Svou žádost odůvodnil tím, že ve Vietnamu čelil vymáhání a vyhrožování stran dluhu, který po sobě zanechal žalobcův dědeček. V Evropě si chtěl žalobce najít dobrou práci, díky níž by tento dluh umořil.
2. Žalovaný neudělil mezinárodní ochranu žalobci podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalovaný konstatoval, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu až v době, kdy mu reálně hrozilo vycestování z území České

republiky. Ke svému příjezdu do ČR žalobce uvedl, že z Vietnamu vycestoval za práci, aby splatil dluhy ve své vlasti. Jelikož o mezinárodní ochranu požádal poté, co s ním bylo zahájeno správní řízení ve věci správního vyhoštění, učinil tak ve snaze vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo jej alespoň pozdržet a zároveň ve snaze na území ČR i nadále setrvat a tím si zde legalizovat svůj další pobyt. Dále podle žalovaného opustil žalobce na základě osobního a svobodného rozhodnutí Vietnam z ekonomických důvodů. V ČR nikdy nedisponoval žádným pobytovým povolením. Žalobce žalovanému sdělil, že v důsledku dědečkovy smrti po něm věřitelé vymáhali dědečkovy dluhy, vyhrožovali mu a bili jej. Žalobce se na vietnamskou policii s žádostí o pomoc neobrátil, protože prý vietnamská policie vztahy mezi věřiteli a dlužníky nevyšetřuje. Z informace žalovaného pod názvem „Bezpečnostní a politická situace v zemi. Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv“ ze dne 22. dubna 2021 mimo jiné plyne, že Vietnam je funkčním státem, jehož úřady a bezpečnostní aparát mají území státu zcela pod kontrolou. Z informace Ministerstva vnitra Velké Británie podle žalovaného navíc vyplynulo, že Ministerstvo veřejné bezpečnosti Vietnamu dostalo od vietnamské vlády za úkol potlačovat nezákonný nátlak ze strany věřitelů. Bylo nicméně nutné, aby žalobce využil všech zákonných prostředků, které právní řád jeho vlasti k ochraně práv a svobod jednotlivce poskytuje. Žalobce se však na příslušné orgány domovské země s žádostí o pomoc neobrátil.

3. Proti rozhodnutí žalovaného žalobce brojil žalobou, v níž nesouhlasil se závěrem žalovaného. Žalovaný se místo zkoumání skutečných individuálních důvodů žalobce zaměřil především na ekonomické otázky a s tím spojenou snahu nevycestovat z území, přestože gró žalobcova případu spočívalo v minulosti, kdy měl problémy s vietnamskou mafií, která se po něm snažila vymáhat peníze a kvůli tomu ho fyzicky napadala. Dalším důvodem azylové žádosti žalobce byly jeho vysoké dluhy. Žalovaný podle žalobce chybně uvedl, že dluhy jsou azylovým důvodem zcela irelevantním. Podle žalobce sice vietnamská policie podobné případy řeší, ale jen, pokud jde o potírání trestné činnosti, nikoliv v tom ohledu, zda je možné poskytnout žalobci faktickou pomoc ochrany před násilným jednáním. Žalobce dále uvedl, že žalovaný nikterak nezkoumal, zda žalobce netrpí nějakými onemocněními anebo fyzickými následky týrání ze strany věřitelů. Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce v rozsahu výroku o neudělení doplňkové ochrany.
4. Ve svém vyjádření k žalobě žalovaný sdělil, že je to právě žalobce, kdo měl v řízení o mezinárodní ochraně povinnost tvrzení. Během poskytnutí údajů k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 21. 1. 2022 měl žalobce možnost uvést důvody, pro které žádal o udělení mezinárodní ochrany. Při konaném pohovoru mu bylo umožněno, aby uvedl i další skutečnosti, které by měl žalovaný vzít v potaz během posuzování jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to včetně možnosti doložit doklady, které by jeho tvrzení podpořily. Žalovaný je tedy přesvědčen, že dostatečně zjistil skutkový stav, který mu umožňoval vydat ve věci rozhodnutí; pro toto rozhodnutí si opatřil dostatečně aktuální informace o zemi původu, jak ostatně vyplývá ze spisového materiálu. K námitce ohledně případného vyšetření lékařem žalovaný dodává, že žalobce během pohovoru ani při jiném jednání se žalovaným správním orgánem netvrdil jakékoliv zdravotní problémy či komplikace. Tuto námitku tak žalovaný pokládal za lichou.
5. Napadený výrok rozhodnutí žalovaného krajský soud přezkoumal podle § 75 odst. 2 soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru,

že žaloba není důvodná.

6. Jde-li o hrozící újmu ze strany soukromých osob jako důvod pro udělení doplňkové ochrany, judikatura správních soudů je ustálena v tom, že je podstatné, zda v zemi původu existuje systém účinné ochrany před takovou újmou. Subjektivní nedůvěra vůči vnitrostátním orgánům neodůvodňuje rezignaci na využití ochrany státu. Pokud však informace o zemi původu ukazují opodstatněnost této nedůvěry, nelze po žadateli o mezinárodní ochranu požadovat, aby vyčerpal prostředky vnitrostátní ochrany (vizte usnesení Nejvyššího správního soudu, dále jen „NSS“, č. j. 5 Azs 172/2018-28 ze dne 17. 1. 2019).
7. V souzené věci žalobce svůj žalobní bod založil v zásadě na tvrzení, že mu ve Vietnamu policie neposkytne účinnou ochranu.
8. Bylo na žalobci, aby označil důkazy k prokázání toho, že skutkový stav je ve Vietnamu jiný, než signalizovaly podklady žalovaného [§ 71 odst. 1 písm. e) s. ř. s.]. To neučinil. Z obecného konstatování žalobce lze usoudit, že má své tvrzení o vyloučené pomoci vietnamskou policií za notoriету.
9. Podle § 121 občanského soudního řádu ve spoj. s § 64 s. ř. s. není třeba dokazovat skutečnosti obecně známé. Jsou jimi takové skutečnosti, které jsou známé širšímu okruhu osob a o jejichž existenci se může každý ze spolehlivých zdrojů přesvědčit i bez zvláštních odborných znalostí. Není nutné, aby takovou skutečnost každý opravdu znal; podstatná je možnost kdykoliv se bez těžkostí o existenci takové skutečnosti přesvědčit.
10. Skutkové tvrzení žalobce o předem vyloučené ochraně od vietnamské policie, resp. státu jako takového ovšem není skutečností obecně známou ve výše uvedeném smyslu. Závěr o stavu ve Vietnamu proto není možno učinit bez dokazování provedeného v řízení před správním orgánem či soudem. Tvrzení žalobce tudíž není ničím jiným než předsudečným výrokem bez opory v důkazech. Za situace, kdy žalobce nesprávnost skutkových zjištění dovozoval pouze z údajné notoriety, která však notoriетou není, zjevně nemohl zpochybnit skutkový závěr žalovaného. Přezkumu takto formulovaného žalobního bodu pak nebránila ani žádná vada řízení (vizte rozsudek Krajského soudu v Plzni č. j. 60 Az 59/2019-59 ze dne 12. 11. 2019).
11. K námitkám stran zdravotního stavu: v poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 21. 1. 2022 žalobce sdělil: *„Jsem zdravý, nemám žádná zdravotní omezení ani jiné zvláštní potřeby.“* O zdravotních následcích (resp. násilí jemu předcházejícím) se nezmínil ani v zaprotokolovaném pohovoru k azylové žádosti z téhož dne. O násilí páchaném na své osobě vietnamskými vymahači (ovšem opět bez zmínky o zdravotních následcích) se žalobce vyjádřil až v doplňujícím pohovoru ze dne 7. 2. 2022. Zároveň ale ve stejném pohovoru uvedl, že se ani nesnažil hledat pomoc u vietnamských státních orgánů, ani bezprostředně poté z Vietnamu nevycestoval (namísto toho v něm žil dalších přibližně 8 let).
12. Kontext žalobcovy žádosti pak významně dotváří následující: žalobce namítl žalovaného tezi o účelovosti žalobcem podané žádosti o mezinárodní ochranu v ČR, přičemž tuto námitku opřel o obavy ohledně nátlaku ze strany vietnamských vymahačů. **Přirozenou reakcí člověka prchajícího před specifickým druhem nebezpečí je úsilí takto ohroženého jedince domoci se jistého útočiště, jakmile se ocitne mimo dosah této k úniku stimulující hrozby. Členské státy Evropské unie ve shodě sdílí lidskoprávní étos, který artikuluje Listina základních práv EU coby součást unijního primárního práva. Hledá-li tedy**

občan třetího státu ochranu před formami útlaku podle zákona o azylu, má tak učinit bezprostředně po vstupu na území prvního členského státu EU, a to žádostí o mezinárodní ochranu adresovanou jeho správnímu orgánu. Jinak zavdává příčinu k seriózním úvahám stran jiných motivů k podání dotčené žádosti, než jsou ty motivy, jež kvituje pododvětví azylového práva. Jak žalobce vypověděl, vycestoval z Vietnamu. Poté, dříve než vstoupil na území ČR, navštívil řadu států – například Rumunsko, které je stejně jako ČR členským státem EU a ve kterém přisedal podle údajů poskytnutých žalovanému ze dne 21. 1. 2022. Podle svých slov z pohovoru téhož dne žalobce v Rumunsku dokonce pobýval měsíc. V Rumunsku se ovšem o žádnou legalizaci svého pobytu žalobce nepokusil. Ostatně i v ČR požádal o azyl až po svém zajištění.

13. Z uvedených důvodů soud žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 věta první s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 23. června 2022

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně